

Els pecats capitals

Joan F. Mira

Quan tenia nou anys o deu, vaig guanyar el premi de catecisme de la meua parròquia, i he preservat en la memòria els elements bàsics de la santa doctrina infantil. Les oracions, el credo, que ser cristià és ser deixeble de Crist (això que obliden molts bisbes) i que els pecats són de dos nivells o categories. Hi ha els venials, dels quals pareix que només es preocupen els aspirants a la santedat, les monges de clausura i potser alguns numeraris de l'Opus Dei. Els pecats venials són taques de bon netejar, i en cas de mort sense haver-ne pagat la pena l'ànima del pobre difunt haurà de purificar-se al purgatori, suposant que encara siga obert, cosa dubtosa vistes les alternances de la doctrina papal. Els pecats perillosos i grossos són, òbviament, els mortals, capitals, mereixedors de pena eterna. L'infern perpetu és cosa inevitable i certa si el pecador té la desgràcia de morir-se en mal moment, de mort sobtada, d'accident, al quiròfan, sense haver tingut ganes o temps de confessar-se o almenys de fer un acte de contrició urgentíssim en el moment fatal. Si el pecador porta un escapulari de la Mare de Déu del Carme, o si havia fet els primers divendres de mes del Cor de Jesús, hi ha garantia de no patir una sort tan fatal. També, amb l'absolució i indulgència plenària *in articulo mortis*, que es comprava al Vaticà (jo vaig comprar el paper emmarcat, fa molts anys, però el vaig perdre), la solució final havia de ser positiva: deies "Jesús", i cap amunt. El problema, en tot cas, és que els pecats capitals no solament són inevitables, sinó que constitueixen un dels fonaments de la vida social. Sense una mica de supèrbia seríem uns pobres desgraciats, pensaríem que no valem res i aniríem pel món amb el cap cot i fent gestos de submissió i colps al pit. Sense avarícia, què voleu que us diga, la vida econòmica s'ensorraria de la nit al dia: si els empresaris no volen guanyar més diners, si els obrers i empleats no volen cobrar més, si no volem posseir uns estalvis i un capitalet, on anirem a parar. Sense una mica de mandra o peresa, la quotidianitat seria insuportable. Sense gola, tancarien els bars, els restaurants d'alta cuina o baixa cuina, i el vi i la cervesa deixarien d'existir. Sense luxúria, ja us podeu imaginar quina vida tan trista. Pecar, per tant, és tan necessari com viure. I si al final, per haver viscut d'una manera alegre i digna, hem d'anar a l'infern, el negoci resulta ruïnós.

Curiosament, entre els vicis i pecats capitals no figuren els que resulten dels deu manaments de Moisès: honorar Déu, guardar les festes, no matar ni robar, no desitjar ni la dona ni els béns del veí (coses igualment complicades), no mentir en judici o fora de judici. Supose, de tota manera, que incomplir els preceptes bíblics també ens portaria a l'infern. Només faltava el gran penitencier de Roma, l'arquebisbe Gianfranco Girotti, franciscà menoret, per a complir-nos més encara la vida. No en tenien prou, doncs, amb els deu manaments de la llei de Déu, amb els cinc de l'església (generalment oblidats,

com ara pagar delmes i primícies) i amb els pecats capitals. Ara resulta que tot el que hem fet sempre amb consciència tranquil·la també ens pot portar a l'infern: llançar escombraries i bosses de plàstic, ser rics si podem, explotar els pobres, consumir alguna substància de les que se'n solen dir estimulants, experimentar amb la matèria vivent, violar els drets dels altres. I tot això en el mateix sac, com si foren pecats del mateix ordre. La llista s'allarga, i el resultat és dubtós. És clar que, tal com recorda el gran penitencier, el remei és justament la penitència. Però penitència vol dir contrició i propòsit d'esmena, i no veig clar que els massa rics, els prepotents, els empresaris sense escrúpols i més pecadors habituals, incloent-hi el papa amb els seus palaus i les seues sabates de marca, i la major part de cardenals, arquebisbes i bisbes, estiguen disposats a deixar de ser allò que són i de fer el que fan. La solució és tancar l'infern, confiar en la bondat divina o esperar el judici final. I, mentrestant, ja que el pecat és tan extens i tan inevitable, pequem amb moderació i mirem de no fer mal a ningú, que és l'únic principi moral que funciona.

“Penitència vol dir contrició i propòsit d'esmena, i no veig clar que els massa rics, els prepotents, els empresaris sense escrúpols i més pecadors habituals, incloent-hi el papa amb els seus palaus i les seues sabates de marca, i la major part de cardenals, arquebisbes i bisbes, estiguen disposats a deixar de ser el que són i de fer el que fan”